

Verimli Ders Çalışma

Nedir?

Verimli ders çalışma bir plan dahilinde odaklanarak yapılan çalışmadır. Akademik gelişim alanı içinde yer alan verimli ders çalışma teknikleri öğrenme sürecinin etkililiğini artırmaktadır. Uluğ'a göre verimli ders çalışma teknikleri; düzenli ve sistemli çalışma, ödev, not tutma, hatırlama, tekrarlama, okuma, sınavlara hazırlanma, yazılı kaynaklardan yararlanma, dikkati bir noktaya toplayabilme ve problem çözme ile ilgili çalışma tekniklerinin öğrenilerek, bunların gerektiği anda kullanılmasına ilişkin tavır ve yatkınlıkları içermektedir (Akt: Yörük, 2007).

Bir öğrencinin verimli ders çalışma tekniklerini kullanarak okulda başarılı olabilmesi için dinleme, okuma, not tutma ve özet çıkarma gibi alışkanlıkları edinebilmesi gerekmektedir.

Bu alışkanlıklar başlık halinde aşağıdaki şekildedir (Balci, 2011):

- 1.Planlı çalışma
- 2.Etkili okuma
- 3.Dinleme
- 4.Not tutma
- 5.Derse katılma
- 6.Özet çıkarma
- 7.Bilgiye erişim kaynakları
- 8.Sınavlara hazırlık
- 9.Motivasyon
- 10.Sağlık ve beslenme

Öğrencilerin daha verimli çalışabilmesi okuma hızı ve okuduğunu anlama becerisi ile yakından ilişkilidir. Öğrencinin daha hızlı ve daha iyi anlayarak okuyabilmesi için Robinson tarafından geliştirmiş olan izle-sor-oku anlat-tekrar kelimelerinin ilk harflerinden oluşturulan İSOAT tekniğini kullanabilmesi oldukça faydalı olacaktır.

- **İzle:** Okunacak bölüme göz atmaktır. Okunacak bölümün başlıklarını, alt başlıklarını ne kadar olduğunu tarama kısmıdır.
- **Sor:** Metnin izlenmesinde kişinin aklında canlanan sorulardır. Bu başlık nelerden bahsediyor, konunun hangi yönüne değiniyor gibi sorulardır.
- **Oku:** Metnin okunmasını içermektedir. Kişi burada metni okur, okuduğu bölümle alakalı not çıkarır, anlamadığı yerlerin altını çizer ve bilmediği bir kelime varsa onu bir kenara not eder.
- **Anlat:** Okuma bitince kişinin okuduğu metni anlatmasıdır. Akılda kalmayan, anlaşılmayan yerler tekrar okunur.
- **Tekrar:** Okunan bölüm bitince kişi okuduğu kitabı kapatır. Öğrendiği kısmı tekrar eder. Zihninde kalanları aktarır.

Yapılmış araştırmalara göre öğrencinin kendi özelliğine en uygun çalışma yöntemini bulması öğrenmenin kalıcılığını artırmaktadır.

Öğrenme Stilleri

Her öğrenci yeni bilgileri öğrenmeye çalışırken, öğrenirken ve hatta hatırlarken, farklı ve kendine özgü yolları kullanır. Bu yollara öğrenme stilleri denir. Öğrenme stilleri doğuştan var olan özelliklerimizdir. Öğrenme stilleri üç başlık altında toplanır. Bunlar; görsel, işitsel ve kinestetik-dokunsaldır (Balci, 2011).

Görsel öğrenme stili: Bu stile sahip öğrenciler öğrenme sürecini muhakkak bir görsel öğe ile desteklerler (Harita, afiş, poster, şema). Düzenli ve titizdirler. Karışıklıktan hoşlanmayan her zaman düzenli olmaya özen gösteren kişilerdir.

İşitsel öğrenme stili: Bu stile sahip öğrenciler öğrenme sürecinde okuma, anlatma ya da söylemeyi içeren işitsel öğeleri kullanırlar. Ses ve müzik konusunda duyarlıdırlar. Yabancı dil öğrenme konusunda (konuşma veya dinleme) başarılıdırlar.

Kinestetik/dokunsal öğrenme stili: Bu stile sahip öğrenciler öğrenme sürecinde yaparak-yaşayarak öğrenme dediğimiz aktif katılımı öğrenmelerini gerçekleştirir. Bu öğrenciler oldukça hareketli ve yerinde duramazlar. Bu hareketlilik uygun yönlendirilmezse sınıfta problem davranışlar ortaya çıkabilir. Bu sebeple aktif katılımlı öğrenme süreçleri bu öğrencilerin öğrenmelerinin kalıcılığını artırır. Hareketliliklerini uygun yönlendirmelerini sağlar.

Verimli Ders Çalışmada Öğretmenin Rolü

Öğretmen, öğrencinin okula aidiyetini artırmada ve öğrenme sürecini kolaylaştırmada kritik öneme sahiptir. Öğretmenlerin verimli ders çalışma kapsamında rol ve sorumluluklar şunlardır:

- Öğrenme sürecinde her öğrencinin öğrenme stili farklı olduğu için duyulara hitap edecek farklı materyaller kullanmak,
- Derste anlaşılmayan bir yerin olup olmadığını sorarak, anlaşılmayan yerlerin tekrarını sağlamak,

- Sınıf ortamının havalandırılmış, iyi aydınlatılmış olmasına özen göstermek,
- Ders esnasında öğrencinin dikkatini çekecek, destekleyici bir tutum takınmak,
- Öğretmen-öğrenci iletişiminin sağlıklı kurulmasına özen göstermek ve aileler ile işbirliği içinde olmak.

Çoğu insan zekaya inanır, ben inanmıyorum. Bizi birbirimizden ayıran emektir. Ben çalışmaya inanıyorum.

Aziz Sançar

MALATYA
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

-Özel Hedef İçerikleri

Verimli Ders Çalışma Teknikleri

Lise Öğretmen Broşürü

Niyazi Misri Sosyal Bilimler Lisesi
Rehberlik Servisi